

זמנים לשבת קודש

- 4.07.....הדלקת הנרות
- 11.40.....חצות היום והלילה
- 5.01.....עלות השחר
- 6.33.....נין החמה
- 9.06 - 8.21.....סוף זמן קרי"ש
- 9.57.....סוף זמן תפילה
- 4.46.....שקיעת החמה
- 6.00.....מוצאי ש"ק

דמותה לתמר

ג'ר"ז קר"ב - שנה ה' - מקץ תשס"ח

התאחדות אברכים
"ויואל משה"
ד' סאטמאר

נתייחד ע"י כ"ק מרן רביה"ק זי"ע
בנשיאות כ"ק מרן רבינו שליט"א
בעדיקת ירושלים הונכ"א

מגיד תעלומה

יוסף פגש את השבטים ביום א' דחנוכה

בשליטי הגבורים (במה מדליקין את ג) כ' ברוב השנים חל חנוכה בפרשת מקץ, וקבלתי סימן דכתיב בפרשת מקץ "וטבח טבח והכן" הח' מטבח והתיבה והכן הם אותיות חנוכה, עיי"ש. ולכאורה הוא דחוק דמה ענין חנוכה להסעודה של יוסף. אך כאשר נבוא גדייק לחשבון נמצא כי באותו פעם שהיה יוסף הצדיק עושה הסעודה הקדוש הלז של טבח טבח והכן כשנפגש עם בנימין הצדיק ואכלו כל השבטים ביחד, היה בדיוק ביום ראשון של חנוכה, דהנה כשכא יעקב למצרים היה בן ק"ל שנה והיה במצרים י"ז שנה, והנה איתא בגמ' (ראש השנה יא.) בניסן נולדו האבות בניסן מתו אבות, ואם כן נמצא דכשכא יעקב למצרים היה ראש חודש ניסן כיון דהיה במצרים בדיוק י"ז שנה.

והנה בב"ר (פצ"ג ג' ס"ו) משמע שיוסף היה רחוק מאביו ת' מאות פרסה, כדאיתא התם בשעה שנתפס יוסף את בנימין מיד כעס יהודה ושאג בקול גדול והלך קולו ת' פרסה עד ששמע חושים בן דן ופצץ מארץ כנען ובא אצל יהודה ע"ש, הרי דהיה ת' מאות פרסה מיוסף ועד אביו, והנה איתא (פסחים צג.) כמה מהלך אדם ביום עשרה פרסאות, נמצא דהליכה לא"י וחזרה למצרים היה צריך ליקח זמן של פ' יום, והנה ידוע דבני יעקב שמרו את השבת עוד קודם שניתנה כדאיתא בב"ר (פעי"ט

ס"ו) והנה בתוך ימי הליכה פ' יום היו י"א שבתות שלא הלכו בהם הרי צ"א ימים, ונשאר ג' ימים ש"א שבתות הם רק ע"ז ימים, צרף הג' ימים עם ה"א הרי ביחד י"ד ימים, הרי באו עוד שני שבתות שלא היו יכולים לילך אם כן היה צריך לזמן ההליכה של שמונים ימים צ"ג ימים, והנה תדקדק החשבון מן ר"ח ניסן למפרע שבאותו היום באו מצרימה עם יעקב עד זמן יציאתם ממצרים, ותמצא שהיה זמן יציאתם ג' דחנוכה כי נחשוב החדשים כסדרן א' מלא וא' חסר וא"כ יום א' של ניסן ל' דאדר ל' דשבט ל' דטבת הרי צ' ועוד ג' ימים להשלים צ"ג וכנ"ל הרי כ"ז דכסליו שאו יצאו ממצרים, והנה הסעודה היה בערב שבת כממדרש (רבה פצ"ב ס"ד.) אם כן היה הסעודה ב' ימים לפנ היציאה כי למחרת הסעודה היה שבת ואידחי יציאתם ליום א', ג' דחנוכה, ומן אז היה הצ"ג ימים, הרי לן בפירוש שסעודת וטבח טבח והכן היה בערב שבת ב' ימים קודם יציאתם והוא יום א' דחנוכה בדיוק ולא פחות ולא יותר, ולכן שפיר כותב השליטי גיבורים מה שהיה לו מקובל רמז מוטבח טבח והכן לסעודת חנוכה. (קדושת נפתלי)

מילי מעלייתא

עיכוב הגאולה

בשם הרה"ק ר' מאיר מפרימישלאן זי"ע לפרש ויהי מקץ שנתים ימים, כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא לשון צרה, זה ימים ושנים אין מספר שאנו מחכים על הקץ ועדיין לא בא, אין לך צער גדול מזה, ויהי מקץ, ומגיד לנו הכתוב שנתים ימים, דעו לכם שהוא מפני שישנתם את הימים, כי במשך העתים האלה כבר היה פעמים רבות יום המוכן לגאולה, אלא שנפלה עלינו תרדמה וישנו.

שמלתך לא בלתה מעליך

וירצוהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלותיו. כי הרי בית הסוהר מנוול ומוסרח וכתיב בית הסורים הול"ל מבית האסורים ואמר מבית הסורים, תרגום ויבאש וסרי, כי ודאי מי שישב י"ב שנה בבית הסוהר ודאי זוהמתו נודפת, ובא להודיעך שיוסף הצדיק לא היתה לו זוהמא כלל לפי צדקתו, אדרבה היה לו ריח טוב כי אלו היה לו זוהמא היה להם להרחיצו ולטובו ולא אמר אלא ויגלח ויחלף לבד, אלא כשהריחו ריחו הטוב לא רצו להרחיצו, ולזה לא הרחיצוהו כי פחדו שלא ילך אותו הריח טוב. ואמר ויגלח ויחלף, ולא אמר ויגלחוהו ויחלפוהו או וילבישוהו בגדים אחרים, אלא שמלותיו והוא בבית האסורים י"ב שנה מאין היו לו בגדים להחליף, עד שאמר שמלותיו, אלא כיון יוסף להראות גבורתו של הקב"ה ונפלאותיו שעושה עם חסידיו ועושי רצונו, מה עשה, החליף לבוש התחתון ולבשו עליו, ולא נתלכלכו ולא הסריחו מחמת מלמולי זיעה, אלא אדרבה יש להם ריח טוב והם ראויים לבא בהם לפני מלך, ועשה כן לפרסם נסיו של הקב"ה, לזה אמר ויחלף הוא בעצמו, שמלותיו ממש שהוא לבוש בהם, החליף התחתון ולבשו עליו.

עניני מסחר ועוה"ז

ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ. כתרגומו הוא מזבין לכל עמא דארעא, ולכאורה תינח אומרו והוא השליט, שמספר גדולתו של יוסף הצדיק שהיה שליט ואדון על הארץ, אבל אומרו הוא המשביר לכל עם הארץ אינו מובן, מהו שבחו של יוסף הצדיק בזה שהיה סוחר עוסק במסחר ועומד בחנות בתמי, וי"ל בדרך צחות קאי אלעיל דכתיב והם לא הכירוהו, כי בני יעקב לא היו סוחרים מעולם, היינו כדרך הצדיקים שאינם עוסקים במסחר ואינם יודעים בטוב מר"מ, וע"כ כאשר באו אל יוסף ומצאו אותו עומד בחנות ועוסק במסחר ומזבין לכל עמא דארעא לא עלה על דעתם שום רעיון ושום הוה אמינא שזה הוא יוסף הצדיק, כי לא הורגלו בכאלה, וע"כ שפיר והם לא הכירוהו. זב"ר ישראל

מענינא דיומא

ראש חודש טבת
נרות חנוכה נוארין בכל חודש טבת

הנה נבואר בזה"ק (פנחס רנ"ט ע"א) שבשעירי נראו ראשי ההרים, היינו שבטבת התחיל להתגלות נגד ההפכי, ולזה בפרי החג שקרבנו בעד האומות והשכינה הקדושה נוגנת בכנפיה על בני ישראל, שלא יוכלו לעשות רע לכנסת ישראל, ולא נראו עד עשירי, הוא טבת, שנראה רשעתך, וכדברי הפייט (בסליחות לעשרה בטבת, אצורה) ירח טבת נאד לקיתי בו, והקב"ה הקדים רפואה, וזה להתשיך קדושת השורש, כדי שגם בימי רע לא יכלו להרע עמנו.

ר"ח טבת שהוא בחנוכה בוודאי מקבל ה"ח הארות הנרות על כל ימי החודש, כי בראש תלוי כל החודש, ויש נכון לרמוז מה שמדליקין ל"ו נרות, שהנרות נוארין ל"ו יום, מתחילת חנוכה עד סוף טבת, ושמועתי מפי מו"ז ז"ל כי טבת מלשון הטבת הנרות עכ"ה, ויתכן לפרש כנו"ש בספרים כי ימי טבת הם ימי הסתר, ולכן הקדים הרפואה שעי' הנרות נוארין גם ימי חושך אלו, ואור כי טוב.

שפת אמת

הנה הענין מה שנכנס ר"ח טבת בתוך ימי החנוכה, הוא להיות כי בחודש הזה הוא שליטה של עשו ר"ל, נבואר בספ"ק, והנה נתקפו הוא בתחילתו וראש פנתים אכזר הלא הוא כנוס עמדי שנתפס ראשו בתוך ימי חנוכה, שהם ימי הגאולה וישועה, ועי"כ לא יהיה לו כח לעשות רע ח"ו, כי כבר נתפס ראשו. תפארת שלמה

וראש חודש טבת שחל בחנוכה, ובראש חודש שורש הקדושה נמלך החודש, וכנו שאתמנו דלטעם זה נקרא ראש חודש של החודש, בוודאי עסק חודש זה יש לו שייכות לקדושת חנוכה, שהוא לתקן העבר ולהתגבר על היצה"ר להבא, ושניהם על ידי אור התורה, שהוא לכל בשר מרפא, ולהבא אנוס (ח"א רב א) לית לן מלה לתברא יצר הרע אלא אורייתא, והיינו תורה שבעל פה שמופיע בלב ישראל על ידי נרות חנוכה. פרי צדיק

הרה"ק מאפסא זי"ע אמר על פסוק בעשירי באחד לחודש נראו ראשי ההרים, המבול היה לתקן ענין פגם ברי"ק, וזהו גם עתה כל אריות הגלות, בעשירי הוא חודש טבת, שאז מתחילים ימי השוככים, שהוא תיקון פגם זה, באחד לחודש, שהתחלת התיקון הוא באחד לחודש שחל בימי חנוכה, נראו ראשי ההרים, מתחילים ראשי התיקונים. בית אברהם

סדר הלימוד לפר' ויגש - מסכת שבועות

יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	ש"ב
דף	ט"ז	ט"ז	י"ז	י"ז	י"ח	י"ח	הרה

ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלקים את כל עמלי ואת כל בית אבי. ואפ"ל עפ"י"ש בגמ' (בבא מציעא דף פה.) דר' זורא כשעלה לארץ

ישראל ישב מאה תעניתים כדי שישתכח מזכרונו תלמוד בבלי כי היכי דלא נטרדיה ויכול ללמוד תלמוד ירושלמי, הרי רואין מזה דכשרוצין לזכות בדבר חדש ההכרח לשכוח תחלה דרך הקדמות כדי שלא נטרדיה, והנה מבואר בחז"ל (פסח לו.) שבא גבריאל ולימד ליוסף ע' לשון, וכל החכמות שבעולם למדו אתו, ומעתה היה הכרח לטובת יוסף שישכח ממנו תורתו שלמד מכבר כדי שיוכח להשגה עליונה שאין למעלה ממנו, ובאמת היה צריך ל"נס" שישכח תורתו, כי לפי גודל חכמתו בתורה וגודל קדושתו לא היה השכחה מצויה אצלו בטבע, וכמו שראינו ברבי זורא שהתענה מאה תעניתים על זה, משמע שלא היתה השכחה מצויה אצלם בטבע, והוצרכו לנס והשפעה מן השמים להביאם לידי שכחה לטובתם, וע"כ שפיר קרא לבנו מנשה ע"ש הנס ששכח תורתו ועל ידי זה שוב זכה אחר כך להשגה עליונה.

ויהי מקץ שנתים ימים. במדרש אשרי הגבר אשר שם ה' מנחתו זה יוסף, ולא פנה אל רהבים, ע"י שאמר לשר המשקים וזכרתי והזכרתי ניתוספו לו שתי שנים, וצ"ב. וי"ל הדנה היה לו ליוסף בקבלה שעתיד הוא לימלוך בארץ מצרים לטובת בני ישראל, והנה מבואר במדרש (רבה פ"ט ס"ו) כי אלמלי זכר שר המשקים את יוסף והיה משתדל להוציאו מבית

הסהר בעת ההוא, או לא היה יוסף מתגדל למלוך, כי היה פרעה קוראו בתחלה לאחר שחלם לפתור לו את חלומו, והיו החרטומים אומרים לו אילו שאלת אותנו כבר פתרנו לך ככה, אך כעת שהיה יוסף בבית האסורים והחרטומים נתיגעו ולא פתרוהו, ואח"כ בא יוסף ופתר לכן זכה ונתעלה למלוכה עיי"ש, וע"כ חשש יוסף אלו ירצה השר המשקים להטיבו ותיכף להזכירו לפני פרעה, לכן א"ל זכרתי והזכרתי, וכבר כי התוס' (ע"ג ג. ד"ה גיזל) בטעם הדבר גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה, כי הוציאו מתגבר יותר על המצוה להחטיאו עיי"ש, ולכן א"ל יוסף וזכרתי כדי שיהא מצוה ועושה ויתגבר עליו יצרו ביותר להשיכחו, וע"כ ישאר בבית האסורים עד שיחלום פרעה ואזי יזכה למלוכה. וע"כ שפיר אמר המדרש דלא פנה אל רהבים, ומה"ט עצמו אמר לשר המשקים וזכרתי והזכרתי בכדי שיתוסף עליו עוד שתי שנים.

(כרך משה)

ויוסף הוא השליט על הארץ והוא המשביר לכל עם הארץ. וי"ל ע"פ מ"ש בספר אמרות טהורות (ההלים פ"ד) לפרש הפסוק אשרי אדם עז לו כך מסילות בלבכם כי אמרו חז"ל (מרוק דף ט"ז) הקב"ה גזר גזירה וצדיק מבטלו והוא אשרי אדם עז לו כך כביכול לבטל גזירתך והוא על די מסילות בלבכם פי' על ידי שמוכה רבים ומביא מסילות עבודתך בלב ישראל עמך עכ"ד. ובהו יתבאר ויוסף הוא השליט על הארץ להיות צדיק מושל ביראת אלקים שהקב"ה גזר וצדיק מבטל צדיק גזר והקב"ה מקיים משום הוא המשביר לכל עם הארץ לזכות את הרבים ללמדם תורת ה' ועבודת הבורא בכל עת וזמן.

(ל"ק מן רבש שלי"ט"א)

רמזי חנוכה מן התורה

תיבות פרשה זו מרמז לחנוכה

בסדר מקץ בסוף נמנו גם התיבות, **"יהם אלפים כיה"** ובשאר הסדרות נמנו רק הפסוקים, ונראה הדנה קביעות חנוכה תמיד בפרשה זו. ומתחילין ביום כ"ה לחודש ומדליקין שמונה ימים, והנה **בי אלפים הם ה' פעמים** נ"ד. לזה רמזה המסורה למנות גם התיבות אשר מנין מספרם רומזין לחנוכה.

(כני ישיבך חודש כסלו, מאמר י"ב בשם הרד"ק רצ"ה מוידושי'ם)

קריאה מרמזת על הזמן

"זאת חנוכת המזבח", כנימטריא **זאת** **הי** **בימי השמונאים**. **זאת חנוכת המזבח**, כנימטריא **אז שמונת ימי המזבח**. **"ביום המשח אותו מאת"**, כנימטריא **החנוכה ביום עשרים וחמשה בכסלו**.

(רוקח מיין רבי"ה)

המנין מ' בדאשית' אחרית

כשאתה מונה מבראשית כ"ה תבות התיבה הכ"ה היא **"אור"** רמז **לנר חנוכה שהוא ביום כ"ה כסלו**. וכן כשאתה מונה **עשרים וחמש הניות** שבמסעות בני ישראל במדבר ויחננו בחשמונה (במדבר לג כט) רמז **לחשמונאים שנחו בכ"ה בכסלו**.

(משה משה)

קבלת יום זה (חטבה) מעשרת הדברות

אמר רבינו הקדוש בעל ישמח ישראל וצ"ל: **"פך של שמן"** - האות האחרונה של עשרת הדברות הוא **אות ד** (מתבת לרעך) והנה **אות כ"ה** (בש"ש) **בהיפך אותו הוא פך**, והנה בעשרת הדברות יש תרי"ד אותיות כנגד תרי"ג מצוות דאורייתא וזי דרבנן, נמצא דזי דרבנן רמוזים בעשרת הדברות, והנה השבילו חז"ל באיזה אות נרמז חנוכה וראו שהאות האחרונה מן תרי"ד אותיות היא **חנוכה שהוא כ"ה בהיפך אותו פך**.

(ביש"ש הבמה)

רמזי נס חנוכה

שמא קא גרים

חשמונאי, ר"ת חדיש שיבת מילה ונס נרות א"שריכם ישראל, והנס נעשה בשמן שהוא משי"ח ר"ת מילה שיבת חדיש שרצו לבטל ולא עלתה בידם. ור"ת מיזמור שיר חנוכה משי"ח שהנס נעשה בשמן והוא ר"ת מילה שיבת חדיש.

(בסא רחמים על מ"ט סופרים פרק כ' ח"ח)

רמזי הנרות

חנוכה בבית יוסף

ומבוך מבח והבן. אות ה' מן תיבת מבח, ותיבת והבן, הם אותיות **"חנוכה"** ויותר האותיות של ומבך דהיינו **"מב"** גימטריא ל"ז כמנין הנרות שמדליקים בחנוכה בלי השמש וזה רמז לסעודות שעושין בחנוכה.

(שלמי הניבורים)

אמר הקב"ה לאברהם הלכות חנוכה

ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כה יהיה זרעך. י"ל דיש כאן רמז מן התורה למצוות נר תנוכה, **"ויוצא אותו החוצה"** רמז שמצוה להניחה על פתח ביתו מכוון, **"ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים"** רמז שמצוה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק, כי לאחר שקיעת החמה מתחיל צאת הכוכבים, **"אם תוכל לספור אותם"** היינו שיהיה מוסף והולך כדברי בית הלל, ויאמר **"ל"ז כיה"** רמז אם יהיה זהיר בל"ז נרות של כ"ה כסלו הוא תנוכה, **"יהיה זרעך"** יזכה לבנים תלמידי חכמים, כדברי הגמ' (שבת כ"ג) הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים.

(ה"ק מראדושי"ן וי"ט)

אלה מועדי

כתב הרב עיר וקדיש אשר דבריו דברי קבלה וקבל מאליהו ז"ל, הלא הוא בעל הרוקח (מ"י רבי"ה) וז"ל בפרשת אמור אל הכהנים (ויקרא כ"ג י"ד) התחיל שבת ורגלים פסח ועצרת, ראש השנה ויום הכיפורים, סוכות, וסיום **"וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל"**, וסמוך ליה **"ויקחו אל"ף שמן זית זך כתית למאור להעלות נר"**, רמז **לחנוכה שמן זית מצוה מן המובחר עכ"ל**.

(כני ישיבך)

פרשה זו יפה נדרשת

ויהי מקץ שנתים ימים. **"שנתים"** ראשי תיבות **ש"מאל נר תדליק י"מן מ"זוהה**. ותאכלנה הפרות, הלום פרעה היה שהפרות החלשות אכלו את הבריאות, רמז לחנוכה מה שאנו אומרים בעל הניסים מסרת ניבורים ביד הלשים. ויאמר אליהם אביהם שובו שברו לנו מעט אוכל, כחנוכה מדליקים ל"ז נרות ועוד ח"י שמישים ביחד הם מ"ד נרות, וזה הרמז כאן בפרשה **"שברו ל"ז"** הדנה ל"ז **כנימטריא פ"י**, תשברו את תיבת **"ל"ז פ"י"** לשניים יהיה מ"ג, ותקחו את המספר הכי מעט מן תיבת אוכל שהוא אות א, **"מעט אוכל"** היינו סכום הקטן מתיבת **"אוכל"**, ביחד יהיה מ"ד כמנין הנרות שאנו מדליקים בחנוכה.

(דברי מהר"א)

נר מצוה ותורה אור

אמר הקדוש מהר"פ מקארעין וצוק"ל, ל"ז נרות של חנוכה הם כנגד ל"ז **מסכתות** (מן תלמוד בבלי).

(כני ישיבך)

המוציא נט ממדינת הים תמצא נר חנוכה

בכל חנוכה נעשה (הגאון בעל תרומת הדשן ז"ל) קטפות (חידות), ומקצת בחורים, מן הסוגיא שלמדו תו' על חנוכה, ולפעמים על דברים אחרים, ואכתוב מקצתם מה שנשאר בידי ... **המול"ך או המביא נט ממדינת הים, צריך אחד לצרף אליו כדי שיהא מקויים**, זה דלעיל עשה הגאון ז"ל, שכחתי הפירושים מן הקטפות, אבל נ"ל שאתה **מוציא מניין גט מן הים, תמצא מנין נרות חנוכה חסר אחד**, לכך אמר צריך אחד וכו'.

(ל"ק מן יושף)

ולמה ל"ו נרות, כי יש בחומש כ"ב [פעמים מילת] "אורי" "האורי" "לאורי" "להאורי" "המאורי" "המאורי" "האורי" "יאורי" "למאורי" "יאירו" "יאורי" וגי [פעמים] מלת "המאורות" [לשון רבים] שהם ו', הרי עשרים ושמונה ובין [מילות] "נרותיה" ובין "נרות" "הנרות" "נר" שמונה [פעמים] הרי שלושים ושש לשון אור נר, ואותם שמונה [לשון] "נרות" רמו לשמונת ימי חנוכה שצריך להדליק נרות. (רוקח פ"י רכ"ח)

רמזי הלכות הדלקת נר חנוכה

במילין סתימין תגלון פתגמין

איתא בהגהת מרדכי סימן על נר חנוכה כתיבת שנתיים, אותיות שימאל ניר תדליק ימין מיזוחה. (דעת משה)

ועתה אמת אנדי שמעתי נוטריקון בפרשת ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאור, ועתה ראיתי בספר רבינו אפרים עדיית כתיי בנינו לטובה וראיתי לכותבו פה: וכאשר יוחנן הישמיד יונים מיבת קדישינו, ציונו שידליק נרות תמינא יומין מהחנוכה, ידליק מיצד ימין מהיוצא, וכתלמוד פירשו ריבותינו עליהם השולם חייב להדליק מישחשיכה ויאהר העיבת ניושאי התרמודאי עיבה מיצות דליקה, עלינו להדליק היכל יחד אינשים וינשים ריאוים.

(מדבר קדמות להחיד"א סוף מערכת ח)

והיי מקיץ שנתיים ימיים ופרעיה חלם והנייה עמיד על היאור. וכל ישראל הנרות ידליקו, מיתוך קופת צידקה, שימאל ניר תדליק ימין מיזוחה, ויתחיל מימין ימיים מישמאל, ויניח פיתה רישות עיברי הרבים, חילל לימטה מעישרה, ויתחיל היהדלקה ניר הנוסף, עיושה מיצוה דליקה, עיובר לעשייתך, המדליק יברך או רואה. (הגרי"א מוילנא ז"ל)

כ"ב אותיות התורה

אבגדהוזחטיךטהתו יגמריא ל"ו כמספר נרות חנוכה פ"י כי בכל לילה מדליק נרות כמנין האות הדינו ליל כי נרות כ', ליל ג' נרות ג', וכן עד ליל ח' שמונה, ו- רומז למצוה מי טפחים למטה מעשרה, יכ"מנסע"פ - ר"ת י' כישר לימעה מעשרים ניר סוכה עירוב פסול, צקרשית ר"ת צירך קדושה ריאו שימש תוסף, אינ צדיקים קדושים ריצחו שינאי תורה. (מדבר קדמות סוף מערכת ח)

שלוש אלה לא יעשה

שלושה דברים הם אם נתנו אדם למעלה מעשרים פסולים, ואלו הן מכוי, נר חנוכה, סוכה, ושלתן יש להם רמו מן הפסוק, מכוי שנאמר (בראשית י"ח) כי על כן באו בצל קורת, והקורה תהיה עד צל טפחים ולא יותר וצל טפחים הם עשרים אמה באמה בת ששה טפחים. סוכה שנאמר (ישעיה ד. י) וסכה תהיה לצל יומם מחורב. חנוכה, זאת חנוכת המזבח ביום (במדבר ו. פ) עולה למנין ק"ב. (אבודרהם, סדר הדלקת נר חנוכה)

קריאה בהלכת"ה

מצאתי כתוב בשם הרה"ק המפורסם רבינו צבי הירש מוידושוב שאמר בקדשו שבפי כף אחת עשרה זהב מלאה קמורת שם מרומים כל הלכות חנוכה. כ"ף ר"ת פחות כ', הינו שמצותה למטה מעשרים אמה. אחית ר"ת א', ח', תימנה, הינו שמתחיל מאחד עד שמונה כבית הלל. עשריה ר"ת ע"ד שיתכלה ריגל הישוק. זה"ב ר"ת זמנו בין השמשות. מלא"ה ר"ת מיצותה להדליק אצל הפתח. קמורי"ת ר"ת קרוב מ"פח וירוחב תדליק, ודפחיה. (מקור חיים)

מנאן שהלכה נר יהודה

ויהי כמש"ש חדשים וכו' ויאמר יהודה הוציאה ותישרף, מרומנו נר חנוכה, שהל שלשה חדשים מראש השנה, נר חנוכה מצוה שיהיה על פתח ביתו מבחוץ, "הוציאה", "ויאמר יהודה" רמו הוא לדין שרי יהודה אומר (שבת כ"א) חנונוי שהדליק נרו מבחוץ ונשרף הפשתן פטור, מפני שהוציא ברשות. (קול שמהח)

רמזי ברכת הנרות

ברכות חנוכה טו התורה

מצינו סימנים לברכות שלפני הדלקת נרות חנוכה: סדר הברכות ההדלקת נרות חנוכה הוא: אי להדליק נר חנוכה, כי שעשה ניסים, גי שהחינו, וסימנך

מקרא כתוב (במדבר כ"א ח) עשה לך שרף ושים אותו על נס וראה אותו וחי, עשה לך שרף - ברכת להדליק, ושים אותו על נס - ברכת שעשה ניסים, וראה אותו וחי - ברכת שהחינו.

(הגאון ר' יצחק מוואלאוין)

רמזי מחלוקת בית שמאי ובית הלל

ח' נרות והלכה כבית הלל

חנוכה נוטריקון ח' נרות והלכה כבית הלל, שאמרו יום ראשון מדליק נר אחד ומכאן ואילך מוסף והולך.

(אבודרהם, סדר הדלקת נר חנוכה)

נהלל ולא כשמאי

הנרות שמוסף לבית הלל כנגד ימים היוצאים, [רמן] שידקק במה הוציא ימיו אם הם מאירים בנר מצוה ותורה אור, ואם לאו [יעשה] תשובה [כמשז"ל ויקרא רבה כ"א] אם עשה אדם חבילות של עבירות יעשה חבילות של מצוה. ורמו להוסיף נרות כנגד ימים היוצאים לעשות חבילות של מצות לתקן ימיו, ומצוה להניחו למטה מעשרה, רמו [שיעשה] המצוה בצנעא, ולמעלה מכי אמה פסולה, [רמו על] יוהרא [שהיא] פסולה, צריך להוסיף נרות, [רמן] שיבקש להוסיף מעשים טובים תמיד ולא יספיק במה שעושה, זמנה בשקיעת חמה [הרומות] להיות בין עינו המיתה ושקיעת שמשו ולהאיר נר מצוה [ותשובה, וכמשז"ל (שבת קנ"ג) ישוב היום שמה ימות למחר ונמצא כל ימיו בתשובה], והתקינו דמדליקין ח' נרות [כחי ימים, רמן] ימי שנותינו עי ואם כגבורות פי להאירם במצוות. (הדרי בט)

רמזי יום זאת חנוכה

נשמת כל חי תברך

ביום השמיני נשיא לבני מנשה וגוי הענין הוא יום השמיני מרמו ליום השמיני של חנוכה שהיו משלימין כל השמונה נרות, ולכן נשיא לבני מנשה שהוא אותיות נשמה שזוכים לתיקון הנשמה, וזה מרומנו כתיבת מנשיה נוטריקון משלימין הדלקת שמונה נרות, שבעת שמשלימין כל החי נרות יכולים לזכות לתיקון הנשמה, וזה גמלי"א שיוכל כל אחד מישראל לומר ג"ם ל"י א"ל שירגיש חיות אלקותו יתברך בקרבנו, בן פדהצו"ר הוא פדיה צו"ר, פדיה בנימטי כמנין חנוכה, שהיום הנר השמיני של חנוכה דבסוד בינה עלמה דחירות שיהי פדות לישראל ממילא נעשה פדות וגאולה להשכינה הקדושה. (מגן אברהם)

קרן הלבשה

שע"י ישיבת מהר"ט דסאטמאר בני ברק

מנשיאות כ"ק מו"ר רבינו הגה"ק שליט"א - בראשות מורינו הגה"צ ראש ישיבתנו שליט"א

חנוכה תשס"ט לפ"ק

אל מעלת כבוד אנ"ש קהילתינו הק' בעיה"ק ירושלים תובב"א כ"א בשמו הטוב יבורך

שלום וישע רב וכוט"ס !!

אחר דרישת שלומכם הטוב כראוי וכיאות לרם מע"כ, באנו בזה בקריאה של חיבה ובכל לשון של בקשה, היות שאנו יוצאים בימי חנוכה אלו להרים תרומת ד' מנדיבי עם מאנ"ש היקרים, למען קופת קרן הלבשה, אשר שנה זו הגענו לשנת העשור בעזהש"ת ומעת הקמתה עד היום הזה כבר עלה בידינו ב"ה לעמוד לימין 213 התנים בלע"ה יוצאי ישיבתנו הק' בני ברק, אשר חלק ניכר מכם או מבניכם שיחיו הם יוצאי הישיבה המעטירה. ובכך זכינו לעמוד לימינכם במלבושי כבוד ויקר.

אשר על כן בקשתנו שטוחה אליכם: אנא!!! בואו לעזרתנו ושאי ידיום קודש כדאי שנוכל להמשיך במפעלנו הכביר לעמוד לימינכם ולימין אנ"ש בעת הגיע עת דודים ושמחת אפריון צאצאיהם שיחיו, ובפרט בעת צוק העתים ה"י ואנשים מצפים לעזרה וסיוע, תרומתכם הנדיבה תעמוד לימינינו שנוכל להמשיך בעבודתנו הק'.

וברכותינו צרופה בזה שהש"ת יעזור ויגן וישיע בזכות הצדקה החשובה, וימלא כל משאלותיכם לטב ולחיין ולשלם, עדי נושע בגאולת עולמים, בבית משיח הולך תמים, ונזכה להדליק את המנורה בבית מקדשינו, בבנין ציון עיר קדשינו, ומלכינו כ"ק רבינו הגה"ק שליט"א בראשינו. במהרה בימינו אמן.

בברכת א לענטשין חנוכה הנהלת קרן הלבשה

כסא דברכתא (מד) כוס של סידור קידושין

לברך ז' ברכות אחר כל סעודה
מברכין ברכת חתנים אחר ברכת המזון בכל סעודה וסעודה שאוכלין שם. (ש"ע אבן העזר סי' ס"ב)

מברכין רק בעשרה
אין מברכין ברכת חתנים אלא בעשרה גדולים ובני חורין וחתן מן המנין. (ש"ס)

לא בעיני שכולם יאכלו
ולא בעיני שיאכלו שם כל העשרה אבל רוב מיהו בעיני. (פתחי תשובה בשם זכור לאברהם)

הסוברים דסגי בשלשה אוכלי פת
יש אומרים דסגי בשלושה שאכלו פת. (שו"ת האלף לך שלמה)

הסוברים שלא לברך כל ז'
ועל זה מיייתי דברי ב"ח ממנהג קראקא, שאחר בעילת מצוה פוסקים מלומר שהשמחה במעונו ואשר ברא, והרב ב"ש סי' ס"ב ז' השיג על הבי"ח והשי"ד, דהא מדינא דהש"ס בתולה נבעלת ליל ה' ומברכין כל ז', וראיתי קדוש א' מדבר ה"ה הגאון בית מאיר, שכי' והבי"ש לא הקשה ארוקח, דלא הזכיר רק שהשמחה במעונו פוסקים מלומר, והטעם משום דהשתא בעו"ה ערבה כל שמחה, וכמו שכי' סוף הסי' שבה"ז אין מברכין שהשמחה במעונו, כל י"ב חודש מטעם זה, א"כ בימי הרוקח לא ברכו רק יומא קמא, דאמר' במ"ק עיקר שמחה חד יומא, אבל הבי"ח הוסיף שלא לברך גם אשר ברא, ע"ז השיג ב"ש אלו דברי הגאון זצ"ל, ואני אומר אין זה כדי להשיג דכיון דטעמא משום ערבה שמחה בעו"ה, א"כ פשיטא דלאו דוקא שהשמחה במעונו אמר הרוקח שאין מברכין, אלא מכ"ש אשר ברא ששון ושמחה גילה רינה דיצה וחדוה, והשתא שהשמחה במעונו דקאי אמעונו של הקבי"ה אמרי' דערבה שמחה, ק"וי בן בנו של ק"וי שאין לברך על שמחה שלנו, וגם כל ז' ברכות, מכיון שבטלה השמחה בטלה הברכה, כמ"ש הר"ן פ"ק דכתובות למסקנא, דלא נפיש' ימי ברכה מימי שמחה, ובאמת מנהג זה עדיין נהוג בארץ אשכנז ומימי לא שמענו ולא ראינו בפ"ד מדיין שברכו מיום שני ואילך, שום ברכה רק פעם א' ברכו בסעודת שבת ז' ברכות, עפ"י הוראת גדול א' ולעו עליו כל המדינה, ונ"ל דאותו גדול נמי לא אמרו אלא בשבת, דלא שייך ערבה שמחה דאין להזכיר חורבן בהמ"ק בשבת אבל בחול מודה. (שו"ת חתם סופר סי' קכ"ב)

הסוברים שכן מברכים בכל יום
מה טוב ומה נעים שיעשה סעודה בכל יום ויום מו' ימי חופה בוקר וערב, דכן משמע ממסכת סופרים, דמנהג רבותינו נהגו לומר בבוקר ברכת חתנים, על כוס ברהמ"ז כל ז' וכן בערבית. (שו"ת זבחי צדק)

י"ד סעודות
עוד מעתיי בשמו הקדוש של בעל הידושי הרי"ם זצוק"ל, ששבעת ימי המשתה אם עושין סעודות שני פעמים ביום, י"ד סעודות, ובכל סעודה שבע ברכות, עושין צ"ח ברכות לבטל צ"ח קללות שבמשנה תורה. (שיח שרפי קודש)

עניני אמירת ויהי נועם אצל גרות תנוכה

דף ט"ו: בגמ' ושיר של פגעים וי"א שיר של נגעים, מ"ד דנגעים דכתיב ונגע לא יקרב באהלך ומ"ד פגעים דכתיב יפול מצדך אלף ואומר יושב בסתר עליון וכו'.

החשמונאים אמרוהו במלחמה

המנהג לומר ויהי נועם שבע פעמים כמו שכתב בספר זכירה, ונראה לומר הטעם לפי מוש"כ במגן אברהם (סי' רצ"ה, ריש הסימן) דהחשמונאים אמרוהו במלחמה ונצחו, ע"ש בשם תשב"ץ [וזה לשון המג"א: מצאתי בתשב"ץ כשכופלין את הפסוק "אורך ימים" יש בו תיבות כמנין "הכהנים" ק"ל, שכהני חשמונאי אמרו אותו במלחמה ונצחו, ועיין שבועות רפ"ב (בסוגיין) דבחנכות הבית אמרו שיר של פגעים הכי נמי בזה. דעת תורה, למהרש"ם מבערוהאן, תרע"ו, ד

סגולה להוציל מליסטים ואויבים

כתב הר"ב אמתחת בנימין (דף ה. וז"ל: שמירה לכל השנה כתב האר"י ז"ל וכו') וסגולה ג"כ בכל פעם שידליק בכל לילה שיאמר אה"כ למנוחה בנגינות וגו' אלקים יתנו ויברכנו וגו' ושיר של פגעים ג"פ, והאומרו שבע פעמים בכל לילה מובטח לו שינצל מכל מיני ליסטים ואויבים ומקטרגים בזה השנה. זכר דוד מאמר ג' פרק צ"א

סגולה לכל עת צרה שלא תבוא

סגולה מוהרמ"ב (הרה"ק הר"מ מטשערנאביל ז"ע) שיאמר ויהי נועם וכו' כל תיבה ז' פעמים אחר הדלקת הנרות, וטוב מאד, ובשם מורי הריב"ש לומר ז' פעמים ויהי נועם יושב בסתר כפשוטו, והיה נוהג לומר כן בכל עת צרה שלא תבא. סידור ר' שבת

התאחדות אברכים "זיואל משה" דהסידי סאטמאר

נתיבד פ"י פ"ק מ"ן דה"ק י"ז - מנשאות פ"ק מ"ן אדמו"ר שליט"א
פעה"ק ירושלים תובב"א

פתח לנו שער בעת נעילת שער

הן נודע מפי ספרים וסופרים גדול קדושת ימי התנועה, ובפרט יום זאת הנוכה, וכבר כתבו בספר"ק שיום זה הוא גמור החתימה ומעלה כל התפילות והפתקין מימים הנראים העבר, וכן מוסגל יום זה לכל ההשפעות ברוחניות ובגשמיות.

אשר ע"כ נתאסף לאמירת תהילים בציבור

ביום שני זאת הנוכה בשעה 6:30 בבוקר לפני התפילה

וה"ר מלפני אבני שבשמים שימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים, עדי נושע בתשועת עולמים בביאת משיח צדקינו ומלכינו כ"ק רביש שליט"א בראשית בכמהרה בימינו אמן.

נר מצוה ותורה אור

אויב איר האט זיך נאכנישט אנגעשלאסן
אין דעם סדר הלימוד

איז יעצט

די פאסיגע צייט דערפאר!

א) מיטן שייך פון "אור התורה" בימי הנוכה.
ב) בעת מען האט אנגעהויבן דעם פרישע פרק פ"ב.

פרובירט דאס אויס
איר וועט זיכער הנאה האבן!

כאפש אייך יעצט מיט!

Cong. Yetev Lev D'Satmar JERUSALEM
ירושלים • ת"ת 1988 • פ.ח. 5788 • ת"ת 5788 • פ.ח. 5788 • ת"ת 5788

קהל יטב לב
ד'סאטמאר
פעה"ק ירושלים תובב"א

קבעו שיר ורגנים

הננו להודיע בזה לכל אנשי הע"י
שבשב"ק זו - שבת הנוכה ושבת ר"ח

יתקיים א"ה

שבת אחים

בראשות הגה"צ רומ"ץ דקהילתנו שליט"א

בליל שב"ק בשעה 9:30
בהיכל הישיבה קטנה

ובכן הננו להודיע בזה שא"ה נתאסף
ביום ראשון - ליל זאת הנוכה
בבית הגה"צ רומ"ץ דקהילתנו שליט"א
- בשעה 9:00 בערב -

והירר ש"י הארת נר הנוכה נוכח לנר מצוה ותורה אור, ונוכה להמשיך השפעות קדושות מימים אלו, עדי נוכח לביאת גוא"צ בב"א

קהל יטב לב ד'סאטמאר

כנשיאות כ"ק מ"ן אדמו"ר שליט"א
פעה"ק ירושלים תובב"א

ברכת מזל טוב

באותות כבוד ויקר וברכני ניל ושמחה, הננו משרים בזה
ברכותינו ואוהולינו, אל מול ידוהינו א"ש פניה"ק.

מוה"ר אברהם מנשה ראזען הי"ו

גבאי נאמן דבית מדרש
ולדתו ה'ת"ק ר' יוסף מנשה סופר שליט"א
לרגל נישואי בנו - נכדו
ה'התנועה' ביום שלישי באולם "תמיר" (היכל ב')

הה"ג ר' יצחק מנחם הירש שליט"א

ולדתו ה'ת"ק ר' צבי גרובער שליט"א
לרגל הולדת בנו - נכדו
השלום זכר בבית חתנו רח' יואל 5

הוצאות הגליון נתנדב ע"י

מוה"ר אברהם מנשה ראזען הי"ו
לרגל נישואי בנו למד"ט

לע"ג הרה"ח ר' ברוך זיידא ב"ר משה גדליהו ז"ל
בלב"ע ג' שבת תשמ"ט - תנצב"ה